

Riigihangete vaidlustuskomisjon
Lõkke tn 5
10122 TALLINN

Teie 18.11.2016 nr 12.2-10/234
Meie 22.11.2016 nr 4-6/RH-16-006

Vastus AS Alexela Oil vaidlustusele Tartu
Linnavalitsuse läbiviidavas avatud
hankemenetlusega riigihankes „Autokütuse
ostmine 01.01.2017 - 31.12.2019“ (viitenumber
179040) langetatud otsuse aktsiaseltsi Olerex
edukaks tunnistamise kohta

Vaidlustaja: AS Alexela Oil
reg kood 10034715
Roseni tn 13, 10111 Tallinn

Volitatud esindaja: vandeadvokaat Kaidi Reiljan-Sihvart
Advokaadibüroo COBALT, Kawe Plaza
Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn
e-post: kaidi.reiljan-sihvart@cobalt.legal

Hankija: Tartu Linn linnavalitsuse kaudu
Raekoja plats 1a (Raekoda) 50089 Tartu
e-post: leelo.sahk-jansen@raad.tartu.ee

Kolmas isik: aktsiaselts Olerex
reg kood 10136870
Sõbra 56 Tartu

Hankija taotlused: 1. Jätta vaidlustus rahuldamata ja vaidlustaja poolt tasutud
riigilõiv vaidlustaja kanda.

1. ASJAOLUD

1.1. Tartu Linnavalitsus korraldas avatud hankemenetlusega riigihanke „Autokütuse ostmine 01.01.2017 - 31.12.2019“ (edaspidi: riigihange), avaldades vastava hanketeate 06.10.2016 riigihangete registris.

1.2. Riigihankele esitasid pakkumise vaidlustuse esitaja, aktsiaselts Olerex ja CircleK Eesti Aktsiaselts.

1.3. Hankedokumendi p 7.1. kohaselt tuli pakkujal täita e-riigihangete keskkonna süsteemis pakkumuse maksumuse vorm, kuhu tuli märkida pakkuja poolt pakutav autokütuse allahindluse protsent, milleks on konkreetne üks suhtarv väljendatuna protsentides (täpsusega üks koht peale koma), mille võrra käesoleva riigihanke alusel pakkuja poolt kohaldatav autokütuse müügi hind müügipäeval pakkuja tanklates on hankijale hangitava autokütuse puhul soodsam kui sama autokütuse müügihind pakkuja tanklates kolmandatele isikutele, kellel müügipäeva seisuga hinnasoodustusega lepinguid sõlmitud ei ole. Allahindluse protsent märgitakse maksumuse vormi väljale „ühiku hind“ ja käibemaksu % tuleb märkida „0“.

1.4. Nii vaidlustaja (edaspidi ka Alexela) kui ka aktsiaselts Olerex (edaspidi Olerex) eksisid e-riigihangete keskkonnas maksumuse vormi täites. Olerex märkis allahindluse protsendiks 5 ilma käibemaksuta ja 6% koos käibemaksuga. Vaidlustaja märkis allahindluse protsendiks 4,9 ilma käibemaksuta ja 5,88 % koos käibemaksuga. (vt lisa 1 Olerexi poolt täidetud riigihangete registri maksumuse vorm ja lisa 2 Alexela poolt täidetud riigihangete registri maksumuse vorm).

1.5. Vastavalt hankedokumendi punktile 7.2 tuli pakkujal täiendavalt e-riigihangete keskkonnas täidetud maksumuse vormile esitada kirjalik kinnitus vastavalt hankedokumendi lisa 3 vormile 1 alljärgnevalt:

pakkuja pidi vormil märkima pakkuja poolt iga kütuseliigi kohta eraldi toodud hanketeate avaldamisele eelneva päeva kella 12.00 seisuga autokütuse keskmine hind koos käibemaksuga ühe liitri kohta eurodes, mille arvutamisel peab pakkuja lähtuma kogu tanklavõrgu (nii automaattanklate kui mehitatud tanklate) müügihindadest üle kogu Eesti;

samuti tuli märkida pakkuja poolt pakutav autokütuse allahindluse protsent, milleks on konkreetne üks suhtarv väljendatuna protsentides (täpsusega 1 koht peale koma), mille võrra käesoleva riigihanke alusel pakkuja poolt kohaldatav autokütuse müügi hind müügipäeval pakkuja tanklates on hankijale hangitava autokütuse puhul soodsam kui sama autokütuse müügihind pakkuja tanklates kolmandatele isikutele, kellel müügipäeva seisuga hinnasoodustusega lepinguid sõlmitud ei ole;

1.6. Olerexi poolt esitatud täiendaval maksumuse vormil 1 (kinnitus pakkumuse maksumuse kohta) on märgitud kütuse hinnad liigiti ja allahindluse protsent 6 (vt lisa 3 Olerexi vorm 1, kinnitus pakkumuse maksumuse kohta).

1.7. Vaidlustaja poolt esitatud täiendaval maksumuse vormil 1 (kinnitus pakkumuse maksumuse kohta) on märgitud kütuse hinnad liigiti ja allahindluse protsent 4,9 (vt lisa 4 Alexela vorm 1, kinnitus pakkumuse maksumuse kohta).

1.8. Hankija ei ole hankedokumendis sätestanud, et riigihangete e-keskkonnas asuva ja täiendava vormi 1 (kinnitus pakkumuse maksumuse kohta) erisuse korral on prioriteetne riigihangete e-keskkonnas esitatud maksumusevorm.

1.9. Tulenevalt punktides 1.5 kuni 1.7. toodust (ebakõlad e-riigihangete maksumuse vormi ja täiendavalt esitatud vormi 1 osas) esitas hankija nii vaidlustajale (vaidlustaja on koos vaidlustusega küsimused ja vastused juba esitanud) kui ka Olerexile selgitavad küsimused. (vt lisa 5, väljavõte

riigihangete registri küsimuste-vastuste lehel).

1.10. Tartu Linnavalitsus võttis 08.11.2016. a vastu korralduse nr 1163, millega tunnistati riigihankel edukaks aktsiaseltsi Olerex (registrikood 10136870) pakkumus.

2. TARTU LINNAVALITSUSE SEISUKOHAD

2.1. Tartu Linnavalitsus on seisukohal, et vaidlustus on põhjendamatult ja selle rahuldamiseks alused puuduvad.

2.2. Vaidlustaja taotluse ebakorrektsus

2.2.1 Vaidlustaja on oma vaidlustuses taotlenud Tartu Linnavalitsuse linnavarade osakonna 08.11.2016 käskkirjaga nr 1163 vastu võetud otsuse pakkuja aktsiaselts Olerex (rg-kood 10136870) pakkumuse edukaks tunnistamise kohta, kehtetuks tunnistamist.

Hankija juhib tähelepanu, et edukaks tunnistamise otsuse on teinud Tartu Linnavalitsus, mitte linnavarade osakond ning tegemist ei ole käskkirjaga vaid linnavalitsuse korraldusega.

2.3 Puudub alus vaidlustuse rahuldamiseks

2.3.1 Pakkujal oleks tulnud vaidlustada vastavaks tunnistamise otsus, kuna käesoleva vaidluse sisuks on vastavaks tunnistamise õiguspärasus. Vastavaks tunnistamise otsuse vaidlustamise tähtaeg on aga tänaseks möödunud. Edukaks tunnistamise otsus ei riku vaidlustaja subjektiivseid õigusi, kuna vaidlustaja ei kasutanud tähtaegselt oma õigust vaidlustada vastavaks tunnistamise otsust.

2.3.2 Eelnevale vaatamata hankija põhjendab hankemenetluse käigus tehtud otsuseid:

2.3.2.1 Vaidlustuses on asutud seisukohale, et hankija poolt Olerexi pakkumuse edukaks tunnistamise otsus on õigusvastane, kuna hankija andis pakkuja võimaluse selgituste küsimuse teel oma pakkumust õigusvastaselt muuta ning lähtus pakkumuste hindamisel õigusvastaselt muudetud andmetest.

Esiteks märgime, et hankija küsis selgitusi vastavaks tunnistamise etapis ja sellele järgnes vastavaks tunnistamise otsuse tegemine, milles hankija selgitas, miks ta luges pakkuja selgitusi põhjendatuks ja millest ta lähtus oma otsuste tegemisel. Vastav otsus vormistati linnavarade osakonna juhataja käskkirjaga, mis tehti teatavaks riigihangete registri kodulehel.

Tartu Linnavalitsus leiab, et on andnud mõlemale pakkuja (nii vaidlustajale kui ka Olerexile, kes mõlemad ei täitnud korrektselt e-riigihangete registris olevat maksumuse vormi) võrdse võimaluse esitada oma pakkumuse kohta selgitusi. Alexelal paluti selgitada, miks erinesid e-riigihangete maksumuse vormil allahindluse protsent ja vormil 1 (kinnitus pakkumuse maksumuse kohta) toodud allahindluse protsent. Olerexilt küsiti täpsustav küsimus allahindluse protsendi kinnitamise osas. Mõlema pakkuja eksimused e-riigihangete maksumuse vormi täitmisel on kirjeldatud käesoleva vastuse punktis 1.4. Mõlemad pakkujad ei järginud pakkumuse esitamisel hankedokumendi punkti 7.1., kuna ei märkinud riigihangete registri lehel maksumuse vormi täites käibemaksu reale „0“.

Olerexil ühtis nii riigihangete registris täidetud maksumuse vormil olnud lõppmaksumus (allahindlus protsent) kui ka täiendaval vormil 1 (kinnitus pakkumuse maksumuse kohta) allahindlus protsent, mis oli 6. Hankija esitas sellest tulenevalt Olerexile küsimuse, "kas allahindluse protsent on 6", millele Olerex vastas jaatavalt. Sama allahindluse protsendi oli Olerex kirjutanud ka vormile 1 (kinnitus pakkumuse maksumuse kohta). **Seega ei ole Olerex oma pakkumust muutnud.**

Hankija küsis ka täiendavalt, et kui Olerex pakkus allahindlus protsendiks 6 (mis on kirjas ka vormil 1), miks märgiti e-riigihangete maksumuse vormil allahindlus nii käibemaksuta kui ka käibemaksuga Olerex selgitas: "Dokumendis "KINNITUS PAKKUMUSE MAKSUMUSE KOHTA" olid postihinnad käibemaksuga ja seetõttu samas dokumendis märkisime soodustuse ka käibemaksuga. Pakkumuse vahelehel oli eraldi välja toodud käibemaks ja soodustus käibemaksuga." (vt lisa 5 küsimused ja vastused).

Pakkuja poolt antud selgitusest oli võimalik järeldada, et pakkuja tahe oli pakkuda allahindluse protsendiks 6.

Alexela pakkumuse maksumusvormil oli samuti allahindluse protsent märgitud nii käibemaksuta kui ka käibemaksuga, ehk lõpptulemiks oli protsent 5,88. Kuid täiendaval vormil 1 (kinnitus maksumuse kohta), kus olid kirjas nii kütuse hinnad liigiti kui ka täiendavalt märgitud allahindluse protsent, oli Alexela märkinud allahindlusprotsendi suuruseks 4,9. Seega Alexela puhul erinesid e-riigihangete maksumuse vormil allahindluse protsent ja vormil 1 (kinnitus maksumuse kohta) märgitud allahindluse protsent. Seetõttu esitas hankija Alexelale selgitava küsimuse pakutava allahindluse protsendi kohta. Alexela vastas, et nende *allahindluse protsendiks on siiski 4,9 protsenti, mitte 5,88 protsenti.*

Eeltoodut arvestades on vaidlustaja etteheited vaidlustuse punktides 2.3 ja 2.4 põhjendamatud, kuna nii vaidlustaja kui ka Olerex ei ole järginud hankedokumendis toodud juhiseid, eelkõige punkti 7.1.

2.3.2.2. Vaidlustaja hinnangul ei olnud Tartu Linnavalitsusel tekkinud olukorras kohustust küsida pakkujalt selgitusi valesti sisestatud andmete kohta ega õigust anda Olerexile võimalust valida kahe erineva pakkumuses esitatud allahindlusprotsendi vahel. Vaidlustaja on seisukohal, et Tartu Linnavalitsus on rikkunud võrdse kohtlemise printsiipi kuna on andnud "vastuolulisi andmeid esitanud pakkujale" Olerexile võimaluse protsendimäära muuta peale avamisprotokolli edastamist, olles kõigile pakkujatele eelnevalt edastanud nii kütuse hinnad kui ka pakkumustes sisalduvad allahindlusprotsendi määrad.

Hankija sellise etteheitega ei nõustu. Tulenevalt RHS § 46 lg 2 oli hankijal kohustus esitada koos avamise protokolliga nii esitatud pakkumuste maksumused, sealhulgas pakkumuste osamaksumused, kui neid arvestatakse pakkumuste hindamisel, ning muude pakkumuste hindamise kriteeriumidele vastavate pakkumust iseloomustavate numbriliste näitajate väärtused.

Hankija on kohelnud mõlemat pakkujat, kes olid esitanud pakkumustes ebaselgeid andmeid, võrdselt, andes mõlemale pakkujale ühetaolise võimaluse selgitada riigihangete registris maksumuse vormi täitmisest tingitud ebakõlasid.

Hankija ei ole andnud Olerexile võimalust valida kahe erineva pakkumuses esitatud

allahindlusprotsendi vahel. Kui Olerex oleks kinnitanud oma vastuses, et nende allahindlusprotsent oleks 5, oleks hankija tunnistanud pakkumuse mittevastavaks. Hankija juhib tähelepanu, et Olerexil ühtivad kaks numbrilist suurust mõlemal dokumendil (nii e-riigihangete maksumuse vormil kui ka vormil 1) ehk mõlemas kohas on allahindlusprotsendiks märgitud 6. Seega ei ole õige väide, et Olerex on oma pakkumust muutnud.

Alexela pakkumuse numbrilised näitajad (allahindlusprotsendid) aga erinesid riigihangete registri maksumuse vormil ja vormil 1 (kinnitus pakkumuse maksumuse kohta). Hankija täpsustava küsimuse vastusest selgus, et Alexela tahe oli pakkuda allahindlusprotsendiks 4,9 nii nagu oli märgitud ka vormil 1 (kinnitus pakkumuse maksumuse kohta). Kui Alexela oleks kinnitanud, et nende allahindlusprotsendiks on riigihangete maksumuse vormil lõplik suurus (ehk nn koos käibemaksuga) 5,88, oleks hankija pidanud Alexela pakkumise mittevastavaks tunnistama kuna riigihangete maksumuse vorm ei ühtiks vormiga 1.

Antud juhul jäid peale selgituste saamist mõlemad vormid 1 kehtima kuna mõlemad pakkujad kinnitasid, et pakutud allahindluse protsent on see suurus, mis on märgitud vormile 1 (kinnitus pakkumuse maksumuse kohta).

2.3.2.3. Vaidlustaja leiab, et Olerexi pakkumuses esinev vastuolu allahindlusprotsentides ei saa olla käsitletav mittesisulise kõrvalekaldega RHS § 47 lg 2 mõttes, mis on selgituste küsimuse kaudu kõrvaldatav. Selgituste küsimise ja andmise kaudu ei ole lubatud pakkumust muuta ega täiendada. Vaidlustaja hinnangul on Olerexi pakkumuses vastuoluliste andmete parandamise näol tegemist läbirääkimiste teel pakutud allahindlusprotsendi muutmisena.

Hankija on hanget menetlenud kooskõlas RHSga. Hankija hinnangul ei esinenud ei Olerexi ega vaidlustaja pakkumuses sisulisi kõrvalekaldeid. Pakkujad on esitanud täiendava vormi 1 (kinnitus pakkumuse maksumuse kohta), mis sisaldas nii kütuse hindasid teatud ajahetkel kui ka allahindluse protsenti nõ omakäeliselt kirjutatuna ja väljendatuna ühe numbrilise näiduna. Pakkujate poolt olid ebatäpselt täidetud e- riigihangete maksumuse vormid, hankija esitas mõlemale pakkujale selgitavad küsimused. Hankija ei ole hankedokumendis määratlenud, et riigihangete e-keskkonnas asuva ja täiendava vormi 1 (kinnitus pakkumuse maksumuse kohta) erisuse korral on prioriteetne riigihangete e-keskkonnas esitatud maksumusevorm. Seetõttu pidi hankija otsuse tegemisel arvestama mõlema dokumendiga ja pakkujate poolt antud selgitustega.

Mõlemale pakkujale esitatud konkreetsed küsimused on näha küsimuste vastuste lehel (lisa 5) . Hankija ei ole pidanud hankemenetluse käigus läbirääkimisi. Tulenevalt RHS § 47 lg 2 võib hankija tunnistada pakkumuse vastavaks, kui selles ei esine sisulisi kõrvalekaldeid hanketeates ega hankedokumendis sätestatud nõuetele.

3. MENETLUSLIKUD KÜSIMUSED

3.1 Vaidlustaja on esitanud vaidlustuskomisjonile juba hankedokumendi ja Tartu Linnavalitsuse poolt tehtud otsuse pakkuja edukaks tunnistamise koht jm vajalikud dokumendid, seega hankija neid täiendavalt ei edasta.

3.2 Tartu Linnavalitsus on nõus asja läbivaatamisega kirjalikus menetluses.

Lugupidamisega

/ allkirjastatud digitaalselt /

Jüri Mölder

linnasekretär

Leelo Sahk-Jansen

7361115 Leelo.Sahk-Jansen@raad.tartu.ee

